

náš svet

Zamestnanecké noviny siete polikliník ProCare a siete nemocníc Svet zdravia

ročník IV, február 2019, zadarmo

Nemocnice sa musia zmeniť

S Pavlom Hroboňom, riadiacim partnerom Advance Healthcare Management Institute CZ, o reprofilácii nemocníc.

Prečo sa mení pohľad na fungovanie nemocníc a polikliník?

Pretože sa zmenil okolitý svet. Jedným z faktorov sú spoločensko-ekonomické podmienky, povedzme dopravná infraštruktúra je dnes úplne iná než pred päťdesiatimi alebo sto rokmi. Ďalším je technologický rozvoj, ktorý umožňuje napríklad diaľkové konzultácie a monitorovanie pacientov. K tomu treba prirátat' starnutie populácie, nové platobné mechanizmy a podobne, výsledkom čoho je, že pacienti v súčasnosti očakávajú od zdravotníckych zariadení niečo úplne iné než v minulosti.

Existujú aj medicínske faktory?

Určite, medicína dnes lieči ľudí s inými chorobami. Ešte v polovici minulého storočia boli hlavným problémom infekčné choroby a úrazy.

(dokončenie na s. 2)

Rok 2019 bude rokom hrdosti a kolegiality

Vlani sa nám podarilo uskutočniť veci, na ktoré môžeme byť hrdí. Pripomeňme si ich, pretože často rýchlo zabúdame na všetko dobré, čo sme urobili.

Uplynulý rok ukázal reálny potenciál našej siete. Lepšie sme sa spoznali a uvedomili si, kam smerujeme a na čo sa treba zameriavať. Pokračovali sme v začatej integrácii našich dvoch spoločností. „Postupne sa nám darí odstraňovať problémy, nastavujeme procesné veci, ktoré pri takej veľkej fúzii nie sú rýchle a jednoduché. Máme stabilizované prevádzkové a personálne oblasti aj do- statok zdrojov. Osobne cítim, že sme pokročili tiež v zblížovaní oboch kultúr,“ hovorí

„Naši ľudia si zaslúžia vysokú mieru rešpektu a uznania. Medzi sebou aj navonok.“

Vladimír Dvorový,
riaditeľ ProCare
a Svet zdravia

Vladimír Dvorový, generálny riaditeľ ProCare a Svet zdravia. Vysoko si cení aj fakt, že napriek neľahkej situácii skupina dosiahla výborný hospodársky výsledok. „Projekt nemocníc

a polikliník má dôveru akcionára, čoho dôkazom sú tiež investície dvadsať miliónov eur,“ poukazuje V. Dvorový.

No tak ako všade, nie všetko je len pozitívne. Personálna situácia v slovenskom zdravotníctve je napätá. „Citlivo vnímame nízku mieru spokojnosti a motivovanosti našich zamestnancov. Hoci je to celonárodný problém, spravíme všetko pre zlepšenie. Postupne chceme posilňovať počty lekárov a sestier,“ konštatuje V. Dvorový.

Za kľúčové považuje generálny riaditeľ fakt, že spoločnosť má na najbližšie tri roky stratégiu, ktorá je pretavená do konkrétnych plánov. A v akom znamení sa bude niesť rok 2019? „Bude rokom hrdosti a kolegiality. Chceme ľuďom vytvárať také pracovné podmienky, aby každý cítil svoj podiel pri plnení misie celej spoločnosti. Ľudia v ProCare a vo Svete zdravia si zaslúžia vysokú mieru rešpektu a uznania. Medzi sebou aj navonok,“ uzatvára V. Dvorový.

(viac na s. 3)

Košická rádiológovia zo Železničnej nemocnice spolupracujú so softvérovými vývojármi z košického Siemens Healthineers pri zdokonaľovaní zobrazovacej technológie. Na snímke primár MUDr. René Hako (vpravo) a vedúci projektu Miroslav Kliment s ultrazvukom Acuson Sequoia, ktorý posúva hranice diagnostiky. (viac na s. 7)

Kontakty, prosím

Pacient si až donedávna nemocnicu vyhľadal sám. Prišiel, ošetrili ho, odišiel. Ďalší kontakt nastal až vtedy, keď opäť zaklopal na dvere lekára. Tomu zodpovedal a vlastne stále zodpovedá rozsah zdravotnej dokumentácie. Hoci o zdraví pacienta vieme do minulosti takmer všetko (úžasná je aj možnosť vzdialeného prístupu s inými lekármi), často nám chýba jeden podstatný detail – kontakt na pacienta. Telefónne číslo majú nemocnice Sveta zdravia na tretinu pacientov, e-mailovú adresu len na dve percentá. Polikliniky sú v tom oveľa ďalej, penetrácia telefónnych čísiel klientov je vysoko nad deväťdesiat a e-mailov okolo sedemdesiat percent. Prečo je to také dôležité? Dva príklady. V lete michalovská nemocnica vydolovala zo systému dvesto e-mailových adries a poslala na ne newsletter o očkovaní proti osýpkam. Takmer všetci adresáti si e-mail prečítali a táto aktivita prispela k úspešnej osвете. Tento rok konečne prejdeme na elektronický dotazník spokojnosti pacientov, lenže bez dostatku e-mailových adries ho nebudeme môcť úspešne realizovať. Ak chceme poskytovať pacientom komplexné služby, bez ďalšej komunikácie sa nezaobídeme. Prosím, myslite na to vždy, keď pacient príde do ambulancie alebo do oddelenia. Ďakujeme.

Tomáš Král
manažér komunikácie
a marketingu

Štedrý deň s prezidentom

Andrej Kiska navštívil pacientov a zamestnancov v spišskonovoveskej nemocnici

Prezident Andrej Kiska sa na Štedrý deň stretol s pacientmi a so zamestnancami nemocnice v Spišskej Novej Vsi. Ako povedal, nie všetky rodiny môžu byť spolu pri sviatočne vyzdobenom stole. Na Štedrý deň sa v Spišskej Novej Vsi staralo o pacientov okolo osemdesiat zamestnancov. Pre tých, čo mali ústavné pohotovostné služby, pripravili v nemocničnej kuchyni vyprázanú rybu so zemiakovým šalátom s majonézou.

Tradičné jedlo dostali aj pacienti, samozrejme, v závislosti od ich diéty. Podľa riaditeľky Renáty Šulákovéj bolo na Štedrý deň v nemocnici 84 hospitalizovaných. „Mal som možnosť stretnúť s viacerými. Deväťdesiat-

ročný pán mi zaželal krásne sviatky, aby som si ich užil s rodinou. Bol nesmierne milý, až sa mi slzy tísli do očí. Prišiel som pozrieť ja jeho a skôr ako keby on chcel vlievať energiu do mňa,“ priznal A. Kiska. Za najkrajšie príbehy označil maličké deti, ktoré sa narodili pred dvoma dňami. „Minimálne som sa snažil zalobovať a vybaviť protekciu, či by ich už nepustili domov. Čakajú ich tam otcovia s ozdobenými stromčekmi, často aj súrodenci,“ povedal s úsmevom prezident. Všetkým, ktorí boli v práci alebo v starostlivosti iných, zaželal sviatky pokoja. „Aby boli sviatkami, keď sa napriek mnohým utrpeniam rozhorí v každom z nás svetielko lásky a porozumenia a vydrží nám do ďalších dní,“ povedal A. Kiska.

10 695

pôrodov sa minulý rok uskutočnilo vo všetkých trinástich pôrodniciach Sveta zdravia. (viac na s. 5)

Z NAŠICH NEMOCNÍC

Krajší deň s Tomášom

Ambasádorom projektu Krajší deň bude aj tento rok spevák Tomáš Bezdeda. Spolu s ním Svet zdravia otvorí dobrovoľnícke centrá v Galante, Žiari nad Hronom, Rožňave a v Topoľčanoch. Vlni sa do projektu zapojilo celkovo 172 pravidelných aktívnych dobrovoľníkov, ktorí spoločne odpracovali 2694 hodín a pomohli 4558 pacientom. Generálny riaditeľ siete Vladimír Dvorový podakoval Tomášovi za jeho účasť na projekte.

Slávnostné prípitky

HE TV S dobrými očakávaniami vstúpili do roku 2019 nemocnice Sveta zdravia v Humennom a v Stropkove. Na novoročných stretnutiach ocenili najlepších kolegov, ktorí vlni výnimočnými výsledkami prispeli ku skvalitneniu starostlivosti o pacientov. Poďakovania im tlmočili aj primátori miest Miloš Meričko a Ondrej Brendza. Po slávnostných prípitkoch nasledoval bohatý kultúrny program so štedrou tombolou a hudba potom sprevádzala veselú zábavu až do ranných hodín.

Humenné

Vranov nad Topľou

Karneval na pediatrii

SK Dobrovoľníci zo sviadnickej nemocnice po prvýkrát pripravili karneval pre detských pacientov. Deti sa zahrali, zatancovali si a ich veselým smiechom ožilo celé oddelenie. Bol milou odmenou pre dobrovoľníkov za ich dobrý nápad a za nezištnú prácu.

Nemocnice sa musia zmeniť

(dokončenie zo s. 1)

Úrazy zostali, dnes sú však čoraz väčším problémom chronické ochorenia, ku ktorým patria srdcové, cievne a nádorové diagnózy, ale aj cukrovka, astma či duševné poruchy. Ide o choroby, ktorými pacient trpí roky až desiatky rokov. Cieľom lekárov je udržať ho v takom zdravotnom stave, aby mohol viesť kvalitný život, a zabrániť rozvoju komplikácií. Inak povedané – liečenie iných chorôb si vyžaduje iné prístupy.

Aké konkrétne?

Kedysi sa lekári zaoberali pacientom len určitý, relatívne krátky čas, pretože človek sa z infekčnej choroby buď rýchlo vyliečil, alebo ju neprežil. Pacient s chronickým ochorením však potrebuje dlhodobejšiu, koordinovanejšiu a integrovanejšiu liečbu. Ďalším významným činiteľom zmeny sú moderné medicínske technológie, ktoré dnes v porovnaní s minulosťou umožňujú fantastické veci. Pred tridsiatimi rokmi zomieral na infarkt myokardu dvadsaťpäť percent ľudí, v súčasnosti sa úmrtnosť pohybuje na úrovni piatich percent. Špičkové medicínske technológie, ktoré umožňujú pokrok, sú však veľmi drahé. Aby boli efektívne, musia byť využiteľné dvadsaťštyri hodín sedem dní v týždni. Aj personál, ktorý s nimi pracuje, sa musí udržiavať a permanentne si doplňať odborné znalosti a zručnosti. Tieto skutočnosti vedú k centralizácii špecializovanej zdravotnej starostlivosti.

Neznižuje to však celkovú dostupnosť zdravotnej starostlivosti?

Mnohé príklady zo zahraničia ukazujú, že je lepšie liečiť pacienta tam, kde sa oňho vedie kvalifikovane postarať, než v geograficky najbližšej nemocnici. Napríklad v Anglicku, kde pred približne desiatimi rokmi výrazne zredukovali počet nemocníc a komplexnú urgentnú

zdravotnú starostlivosť sústredili do špecializovaných centier, sa prežitie pacientov s ťažkými poraneniami zvýšilo o dvadsať percent. Je lepšie, ak sanitka odvezie pacienta rovno do klinického zariadenia, hoci prevoz trvá dlhšie.

Ako tieto trendy ovplyvňuje nedostatok odborného personálu?

Nedostatok lekárov a sestier je dnes veľkou témou nielen na

Nemalo by sa venovať viac úsilia tomu, aby lekári a sestry neodchádzali do zahraničia?

Keď sa pýtali mladých lekárov v českých fakultných nemocniciach, prečo chcú odísť do zahraničia, ako prvý dôvod uvádzali lepší systém postgraduálneho vzdelávania, resp. medicínskej špecializácie, ako druhý lepšiu atmosféru na pracovisku a až ako tretí vyššie zárobky.

ky všetky vyspelé krajiny v Európe aj mimo nej. Pri stratifikácii však nejde len o to, že sa určí, čo môže robiť ktorá nemocnica. Kľúčové pre celkový úspech je, aby všetky typy nemocníc navzájom úzko spolupracovali a prestali fungovať ako samostatné ostrovy. Medzi zariadeniami musí existovať veľmi čulá výmena pacientov, informácií a personálu.

Ako to myslíte?

ta hlavne pre menšie nemocnice. Jednak preto, lebo sa im uvoľnia kapacity, ktoré môžu investovať do nových činností, a jednak preto, lebo je lepšie ambulatnú starostlivosť rozvíjať lokálne. Malo by to fungovať tak, že väčšie ústavy po vykonaní špecializovaného výkonu vrátia pacienta na doliečenie do menšej nemocnice. To však neznamená, že do spolupráce s ambulatnou sférou sa nebudú zapájať aj špecializované nemocnice. Budú sa musieť čoraz viac venovať aktívnemu manažovaniu ďalšej zdravotnej starostlivosti po prepustení pacientov, takže budú zákonite odkázané na spoluprácu s ambulatnou sférou, napríklad poskytovať priamu pomoc formou videokonzultácií. Navyše v dôsledku nižšej dostupnosti ambulatnej starostlivosti bude čoraz viac a viac ľudí prichádzať na nemocničné pohotovosti.

Zmeny sa teda dotknú aj polikliník?

Polikliniky obvykle narážajú na nedostatok kapacít na poskytovanie ambulatných služieb. Množstvo pacientov prevyšuje ich možnosti. V niektorých krajinách preto dochádza k tomu, že časť zdravotnej starostlivosti sa z ambulatnej sféry presúva do domácnosti. Umožňujú to elektronické komunikačné platformy, akou je napríklad aj služba Lekár 24 prevádzkovaná spoločnosťou ProCare. Ambulanciu alebo ústavnú pohotovostnú službu potom navštevujú iba pacienti, ktorí to naozaj potrebujú. Služby tohto druhu majú obrovskú perspektívu aj pri kontrolách ľudí s chronickými chorobami. Dialkové poradenstvo a videokonzultácie šetria čas lekárovi aj pacientovi.

Čo je najväčšou prekážkou pri realizácii týchto zámerov?

Ľudský faktor. Technologicky, procesne a na Slovensku čoskoro už aj legislatívne nič nebude brániť tomu, aby sa stratifikácia naplno rozbehla. Najťažšie bude vyrovnať sa s rezistenciou personálu proti zmenám. Vyžaduje si to skutočne veľké odhodlanie a odvalu, ale inej cesty niet. Tí, čo strašia verejnosť katastrofickými scenármi a tvrdia, že treba poskytovať zdravotnú starostlivosť ako pred päťdesiatimi rokmi, žijú mimo reality. Som presvedčený, že na Slovensku sa aj vďaka Svetu zdravia podarí nastaviť systém zdravotnej starostlivosti tak, ako má vyzerať v 21. storočí.

Vladimír Duduc

Predpokladám, že u vás je to podobné. Takže to je ďalší impulz, prečo a ako by sa mali zmeniť vaše nemocnice a polikliniky.

Čo teda majú zdravotnícke zariadenia robiť, aby išli s dobrou?

Každá nemocnica by mala ako samostatná jednotka pristúpiť k zmenám vo svojom vnútri. Zariadenia Sveta zdravia už týmto procesom prešli alebo prechádzajú. Ide o zriaďovanie pracovísk anestéziológie a multiodborovej intenzívnej starostlivosti, delbu o lôžka, o štandardizáciu postupov a podobne. Tým sa to však nekončí. Treba urobiť ďalší krok, a tým je reprofiliácia založená na prerozdelení nemocníc do rôznych kategórií.

Stratifikácia je na Slovensku výsostne aktuálnou témou.

Týmto procesom prešli praktic-

Aj menším nemocniciam treba nájsť uplatnenie. V nasledujúcich rokoch môžu plniť dôležitú úlohu smerom k ambulatnému sektoru. Na prvý pohľad to možno znie paradoxne, lebo tradičný spôsob uvažovania je, že do nemocnice by sa mali dostávať iba pacienti, o ktorých sa nie je schopný postarať ambulatný sektor. Tento sektor však už dnes trpí nedostatkom personálu a je viac ako pravdepodobné, že omedľuje čeliť ešte väčšiemu deficitu. Stačí sa pozrieť na vekovú štruktúru praktických lekárov a ambulatných špecialistov v niektorých regiónoch.

Akým spôsobom sa to premietne do praxe?

Na nemocnice sa budeme musieť pozerieť nie ako na súbory lôžok, ale ako na súbory odborníkov, znalostí a kompetencií. Vzrastie úloha nemocníc v ambulatnej oblasti a toto je parke-

Slovensku, ale aj v iných európskych krajinách. Pritom podľa štatistik na tom Slovensko nie je s celkovým počtom personálu nijako zle, pohybuje sa mierne nad priemerom európskych krajín. Treba preto zmeniť organizáciu práce, aby nemocnice nepotrebovali toľko personálu ako v minulosti, keďže v iných štátoch si evidentne vedia poradiť aj s menším počtom zdravotníckych pracovníkov.

Pavel Hroboň je zakladateľom a riadiacim partnerom Advance Healthcare Management Institute CZ, ktorý sa špecializuje na vzdelávanie v zdravotníctve. Tento rok otvoril už desiaty ročník programu Master of Healthcare Administration pre lekárov a sestry na manažérskych postoch. Pavel Hroboň ďalej prednáša na Karlovej univerzite v Prahe a na Univerzite v Innsbrucku. Pôvodným povoláním je internista. Na Harvardovej univerzite v Cambridgei v USA vyštudoval riadenie zdravotníctva. Pracoval pre poradenskú spoločnosť McKinsey & Company v Nemecku, Belgicku a v Poľsku, bol poradcom generálneho riaditeľa VŠZP v Česku a pôsobil aj ako námestník ministra zdravotníctva.

V Topoľčanoch vybudujú nové operačné sály

Celková plánovaná investícia aj so spoluúčasťou nemocnice dosiahne takmer 12,3 milióna eur.

Nemocnica Svet zdravia Topoľčany vybuduje do troch rokov nové oddelenie centrálnych operačných sál. „Nemocnicu profilujeme ako akútnu a už dnes vykonávame náročné operačné zákroky na vysokej úrovni. Súčasný stav priestorov a vybavenia operačných sál však už nezapovedá moderným požiadavkám a nárokom. Aby sme udržali kvalitu a zároveň rozvíjali operatívnu, treba zrekonštruovať centrálnu operačnú sálu a vybaviť ich najmodernejšou technológiou,“ vysvetľuje riaditeľ Viktor Dudáš.

Po rekonštrukcii zostanú operačné sály naďalej koncentrované do jedného centrálného priestoru. V ich tesnej blízkosti sa budú nachádzať centrálna sterilizácia a budúce plánované oddelenie anestéziológie a multiodborovej intenzívnej starostlivosti (OAMIS), ktoré má vzniknúť po ukončení tejto etapy rekonštrukcie.

Operačné sály budú prepojené s urgentným príjmom a s rádiologickým oddelením. Prírubne k nim tiež nový, moderný priestor na prípravu a na starostlivosť

o pacientov pred operáciou a po operácii, odkiaľ budú už priamo premiestňované do operačnej sály. V tejto časti sa budú využívať takzvané plávajúce lôžka, ktoré možno presúvať podľa aktuálnych potrieb. „Prevádzka je navrhovaná tak, aby minimalizovala prestoje medzi jednotlivými operáciami a umožňovala rýchlu dezinfekciu a sterilizáciu priestorov. V jednej operačnej sále tak môžu po sebe nasledovať operačné zákroky, ktoré si v súčasnosti vyžadujú dve rôzne sály s rôznou úrovňou čistoty,“ vysvetľuje riaditeľ. O čo

najefektívnejšie využitie priestorov sa bude starať tzv. manažér operačných sál.

Na vybudovanie nových centrálnych operačných sál využijú v Topoľčanoch nenávratný finančný príspevok, ktorý získali z eurofondov. So spoluúčasťou nemocnice sa plánovaná výška investície vyšplhá na takmer 12,3 milióna eur. Nakúpiť pritom plánujú aj nové medicínske prístroje vrátane počítačového tomografu, prístroja magnetickej rezonancie či mamografu a do oddelení prírubne aj vyše 120 postelí.